

Gierslöv Byablad

Nr. 2 2019

Glad midsommar

Sommarens program 2019

Eftermiddagsgruppen

Träffas tisdagar udda veckor kl. 14.00 – 16.00
i Kulturhuset. För program och information
kontakta: Rolf Stridsberg 073 – 964 17 80

Kolmila

Samling av ved 11 maj kl. 09.00.
Bygga årets kolmila 25 maj kl. 09.00.
Tändning av milan 29 maj på kvällen.
Gudstjänst 30 maj kl. 13.00.
Grillkväll med trubadur 31 maj kl. 18.00.
Se separat program.

Anmälan att sitta Kolvakt Lennart 0705 - 12 08 11
Vaktlistan måste vara full.

Mopedrally

Den 8 juni är ni välkomna på mopperally i Gärdslöv.
Start 12.00 vid Kulturhuset i Gärdslöv.
Startavgift: 20:-/person.
Tipsrunda och Manöverprov.
Fika, korv och hamburgare finns att köpa

Midsommarafton

Den 21 juni kl.12.00 träffas
vi vid Kulturhuset och klär midsommar-
stången tillsammans.
Vår speleman Marcus Linderlöf spelar
upp till dans för alla åldrar. Ta med blommor,
björkris, barnasinne och gott humör!
Försäljning av grillad korv och kaffe med bullar.

Lilla Beddinge Teater

Min vän Fascisten
En befriande musikal för dig som är trött på politik.
Den 29 juni kl.17.00. träffas vi vid
Kulturhuset för vidare färd med tuff tuff tåget
till Lilla Beddinge teater.

Pris: 400:-/person inklusive kaffe och kaka i pausen.

Anmälan till:

Anitha Algotsson
Mobil. 0705 – 48 40 49
Mail: anitha,algotsson@gmail.com
Anmälan oss till handa senast den 22 Juni
Antalet platser är begränsade till 30 personer.
Anmälan är bindande.

Amerikanskabilar vid Kulturhuset

Den 17 juli kl.19.30. är ni välkomna att studera
dessa pärlor ta fika eller en hamburgare.

Pubafton vid grillen

Den 26 juli kl. 19.00. välkomna alla våra
medlemmar till pubafton i Kulturhuset.
Som alltid; trevligt sällskap, drycker & snacks till
självkostnadspris.

Så slår du med lie

Den 7 augusti träffas vi
kl.18.00 på Modeshögsångar i Trelleborg
för att få lära oss att slå med lie.

Ett samarbete inom Trelleborg Tillsammans

Slätterdag

Den 11 augusti kl.10.00 träffas vi på
Modeshögsångar och slår med lie och samlar gräs.
De Nordsvenska hästarna gör dock grovjobbet.

Ett samarbete inom Trelleborg Tillsammans

Räkafton

Den 24 augusti kl. 18.00 är ni välkomna till
Kulturhuset för en räkafton med traditionella
tillbehör

120:- / pers.

Anmälan till:

Ewert Persson

Tel. 0723 – 24 27 48

Mail. ewert.kristina@hotmail.se

Begränsat antal platser

Anmälan oss till handa senast den 16 augusti.

Surströmmingsafton

Den 28 september kl.18.00 är ni
välkomna till Kulturhuset för att prova
surströmming med traditionella tillbehör

Pris:120:-/ pers.

Starkare drycker medtages själv.

Anmälan till

Lennart Kristensson

Tel. 0705 – 12 08 11

Mail. lennart@torparen.se

Anmälan senast den 20 september.

**Vid anmälan till våra aktiviteter är det
först till kvarn som gäller.**

Gårdslövs Byalags Kolmila

Ett arrangemang med stöd av Kulturnämnden i Trelleborgs kommun och Studieförbundet Vuxenskolan

Onsdagen den 29 maj

På kvällen tänder vi vår kolmila

Servering av kaffe med bulle och grillad korv

Fredagen den 31 maj kl.18.00.

*Tänder vi grillarna för afton med grillspett & potatissallad, korv.
Kulturprisvinnaren 2018 i Skurups kommun Karin Tingne kommer
underhålla oss denna kväll akustiskt tillsammans med sin man Peter.*

Torsdagen den 30 maj kl. 13.00.

Gudstjänst vid milan med Maria Kroon & Gospelkören

Servering av kaffe med bulle och grillad korv.

Försäljning av kol vid milan.

Fred den 31 maj ca kl. 21.00.

*Framåt skymningen kommer vårt spöktåg ta en tur i skogen
med alla barn*

Vill ni vara med och vakta vår Kolmila ?

*Tillsammans med en av våra erfarna kolare vaktar ni vår kolmila från onsdagen den 29 maj
kl.18.00. sitter vi i fyra timmars pass.*

Anmälan till Lennart 0705 - 12 08 11 eller lennart@torparen.se

Vaktlistan måste vara full.

18.00. - 22.00.

22.00. - 02.00.

02.00. - 06.00.

06.00. - 10.00.

10.00. - 14.00.

14.00. - 18.00.

Det är fritt inträde och alla åldrar är välkomna.

Tänk på att hundar ska hållas kopplade och under uppsikt på milans område.

MOPEDRALLY

*LÖRDAGEN DEN 8/6 KÖR GÄRDSLÖVS BYALAG
ETT MOPEDRALLY. START VID KULTURHUSET
I GÄRDSLÖV KL. 12.00.*

STARTAVGIFT 20:-

RUNDAN ÄR CA. 4 MIL LÅNG

*KAFFE, FRALLA, KORV OCH HAMBURGARE
FINNS ATT KÖPA VID START OCH MÅL.*

VÄLKOMNA !!!

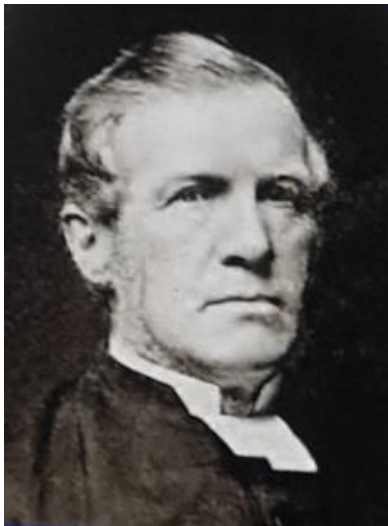
HAR DU/NI FRÅGOR

RING: Ewert Persson 0723-24 27 48

Lennart Kristensson 0705-12 08 11

RESLIGA OCH AXELBREDA ÅKERMANAR, OSCAR II, RYSKE TSAREN & HVENS ROS

AXEL ÅKERMAN 1817-1887

Axel Åkerman, född i Hällestad 1817, och son till prosten Johan Åkerman och Johanna Christina Lindblom prästvigdes 1840. När han tjänstgjorde som regementspastor vid Skånska dragonregementet blev han av patronus, friherre Carl Fredrik von Blixen-Finecke på Näsbyholm, kallad till kyrkoherde i Gärdslövs och Önnarps pastorat. Men domkapitlet i Lund avslog kallelsen med motiveringen att v. Blixen-Finecke som bosatt i Danmark icke ägde svensk medborgarrätt. Efter att anförda besvär prövats av K.mt: upphävdes beslutet och fullmakt utfärdades för Axel Åkerman den 27 juli 1859.

Likt flera andra av sin släkt var Axel Åkerman en skicklig jägare. Som sådan blev han känd av friherre Rudolf Tornérhjelm på Vrams-Gunnarpstorp som rekommenderade honom till baron v. Blixen-Finecke.

Med sitt öppna och redbara väsen, glad och gemytlig, vann Axel Åkerman i Gärdslövstrakten många vänner, och då han ansågs som en skicklig jordbrukare, blev han mycket anlitad i praktiska värv.

Axel Åkerman och hans hustru Margareta fick sex söner och två döttrar. Sönerna alla liksom sin far resliga och axelbreda, friluftsmän och jägare.

Det finns dråpliga berättelser om den respekt Axel Åkerman och hans söner ingav genom sina fysiska företräden.

En episod finns med i sonen Viktors bok *Minnen och anteckningar från Gärdslövs och Önnarps pastorat*:

En gång skulle Axel Åkerman tillsammans med sina två äldsta söner Anders och Axel in till Lund. Det var när Malmö-Ystad järnvägen, invigd 1874, byggdes och utstationerade rallare gjorde landsvägen osäker. I trakten av Börringe överföll ett antal rallare, som inte förstod bättre, deras ekipage. Sönerna hoppade kvickt ur vagnen och tog sig resolut an var sin rallare. Resterande rallare la snabbt benen på ryggen så kyrkoherden fick ingen att tampas med. Han stod lugnt och såg med gillande på hur sönerna skötte sig. Men till sist kunde han inte bärga sig utan ropade till sonen Axel: "Axel, låna mig din!"

Episoden återges i Lunds stifts *Herdaminnen* med tillägget. "För att icke genom denna föga prästelige anekdot någon skev dager må falla över Axel Åkermans minne bör dock också erinras om de många vackra bilder ur faderns liv som prästman, vilka hans son Viktor i sina minnesanteckningar återgivet, t.ex. hur den åldrige Axel Åkerman biträdd av sin son distribuerar nattvarden i kyrkans kor åt så gott som alla därtill berättigade i församlingen. Han är klädd i päls med uppslagen krage och halmskor utanpå galoscherna. Det är så kallt i kyrkan att kalken blir isbelupen utanpå"

Axel Åkerman dog 1889 och efterträddes som kyrkoherde av sonen Viktor som verkade fram till sin bortgång 1930.

ANDERS ÅKERMAN 1849-1893

Efter att under några år ha studerat teologi i Lund sadlade Axel Åkermans äldste son Anders om och utbildade sig istället till jägmästare.

En som minns honom från hans studentid och senare som jägmästare är jägmästaren Carl von Schönberg: "Anders Åkermans styrka var bekant och ryktet om den spred sig år för år. Så berättas det, att han som student lade bort att gå med käpp, då han en gång, medan han ännu brukade gå omkring med sådan, utkämpade en nattlig strid med ett tiotal gjutare och slaktardrängar. Han stod som ensam man emot dem alla. Sedan Åkerman gjort bruk av käppen en kortare stund, låg alla hans motståndare slagna på gatan, och Åkerman ställde sig för att vänta tills de återvunnit medvetandet, men då den siste av hans antagonister först efter två timmar reste sig för att vingla hem, lovade Åkerman sig själv att aldrig mera gå med käpp för att ej vid liknande tillfälle ställa till värre skada".

-”En gång övernattade Anders Åkerman, då redan jägmästare i reviret (anm. Malmöhus revir), på hotellet i Lövestad. I rummet under hans roade sig några resande grosshandlare åt kortspel och toddykalas. Gillet avlöpte inte precis ljudlöst utan skrattsalvorna och bifallsropen var ganska högljudda. Åkerman som gammal student hade förståelse för dylikt och fann sig i det oundvikliga. Men när klockan blev över två tyckte han ändå att det kunde bli slut på glädjeropen därnere. Han tillkallade betjäningen, en flicka uppenbarade sig, som han bad uppmana vederbörande att de nu på småtimmarna borde ta en smula hänsyn till andra hotellgästers behov av vila. Efter en stund kom flickan halvgråtande tillbaka och sa att grosshandlarna hälsade att de hyrt rummet för natten och att de ämnade roa sig så länge de ville. Då pekade Åkerman på sina grova skogsstövlar, som var jättar i sitt slag, och bad flickan gå ner och visa grosshandlarna dessa med en vänlig hälsning att om det inte blev tyst inom tio minuter så skulle stövlarnas ägare själv komma efter. Flickan gjorde som hon blivit tillsagd och Åkerman behövde aldrig gå ner och bringa hotelsen i verkställighet.”

Under många år anlände Oscar II med sin lustjakt *Drott* till Bäckvikens hamn på Hven för att jaga hare. Förste hovjägmästaren Eric von Eckerman som var en förstklassig skytt tillhörde den fasta staben på kungens Hvenjakter och deltog i denna egenskap i förberedelserna inför jakterna.

Kung Oscar var mycket jaktintresserad men hans skjutskicklighet stod i omvänd proportion till hans jaktlust. Vanligtvis placerades det därför till vänster och höger om majestätet förstklassiga skyttar med order att försöka skjuta samtidigt som kungen för att få honom att tro att det var han som nedlagt villebrådet.

Greve Tage Thott på Skabersjö berättar följande om en kunglig jakt på Hven i vilken även den ryske tsaren deltog:

”Tsaren var en mycket stark man och tyckte om att briljera med sina krafter. För att visa att det i vårt land fanns starka karlar än idag och inte bara på Karl XII:s tid förevisades efter lunchen på Uranienborgs kungsgård hovjägmästaren Helmut Wrangel och jägmästaren Anders Åkerman. Efter att ha känt en smula på Wrangels armar förkunnade tsaren att det inte var något vidare bevänt med dennes styrka. Så kom turen till Åkerman. Tsaren sträckte fram handen och hälsade på Åkerman. Båda kramade till kraftigt nåt som också syntes i deras ansiktsuttryck. Då viskade Åkerman till mig i låg ton: ”Törs jag ta i så mycket jag orkar?” Jag viskade tillbaka: ”Ja visst för f-n knäck till bara!” Då skruvade Åkerman ihop sin hederliga skånska högernäve så att tsaren rätt så brått avbröt leken och sade sig märka att den svenske skogsmannen var starkare än de flesta.”

På tal om jakt men då i något vidare betydelse...

Kronolänsmannen på Hven Kjell Wollters dotter Thekla såg mycket bra ut och var fältigt uppvaktad.

En ung beundrare skrev en dikt på fjorton versar, ett pekoral värdigt Grönköpings Veckoblad.

Första versen låter:

”Att Thekla älsklig är och skön
Det är ett axiom, ett rön
Ty alla med en mun det säga,
som sunt förnuft och ögon äga.

Ja hon är utan vank och brist
från lockarna till fotens vrist.

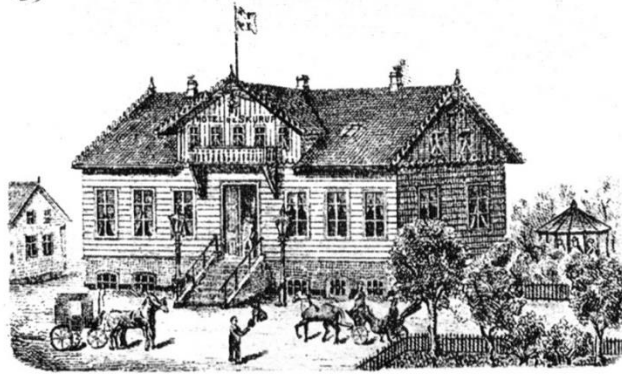
Svårt är att nämna skönsta stället
från hjässan ner till fotabjället.

Och kommer så till barmen strax,
så vit som snö, så mjuk som vax;
Där ovanför sig skuldran välver,
som glänsande och fyllig skälver.”

Även Oscar II slog sina lovar kring den unga skönheten. Han kysste Thekla och kallade henne ”Hvens ros”. Kungen hade säkert vidare planer med henne, det hade han ju för övrigt med alla vackra flickor, och skyllde på sitt franska blod. Men planernas förverkligande förhindrade länsman Wollter genom att skicka sin dotter till fastlandet när majestätets ankomst till harjakten på Hven aviserades. Vid ett tillfälle lär Oscar II ha frågat. ”Var har länsman sin vackra dotter?” Varpå Wollter svarade: ”Ers Majestät är alltid välkommen till Hven för att jaga harar, men min dotter är inget lovligt byte.”

(Kronolänsman Kjell Wollter är farfarsfar till skådespelaren Sven Wollter)

HOTEL SKURUP

Hur gick det för vackra Thekla? Jo, i augusti 1884 gifte hon sig med skurupklockare Jöns Nilssons son Vilhelm. Paret bosatte sig i Skurup där de drev Järnvägshotellet, en tvåplans träbyggnad, fram till en söndagmorgon i april 1893 då hotellet brann ner till grunden.

I Ystads Allehanda skildrades livfullt: "hur innevånarna vid Skurups järnvägsstation väcktes av larmtrumma, tutningar i det gamla nattväktarhornet och det skärrade ropet: Elden är lös! Den sprakande lågan stod redan högt över hotellets tak och en resande herre, som logerade på östra ovanrummet och uppgav sig vara ridlärare R. E. Dahlkvist från Malmö, väcktes av knakandet i trät och rusade ner och ut ur hotellet endast iklädd överrock och med 15 kr i börsen. En trogen hund hade med sitt gälla skall väckt källarmästare A Vilh. Nilsson själv, som genast alarmerade familj och tjänstepersonal."

Eftersom försäkringarna lär ha varit lågt tilltagna blev det ett hårt slag för Vilhelm och Thekla.

Många hjälpte till vid räddningsarbetet, men ingenting blev räddat. Det berättas att aldrig förr har så många berusade på en gång funnits i Skurup, ty räddningen av starka varor skedde till stor del genom den egna halsen. *Mårten Skräddare* räddade det mesta av porslinet, men hade så bråttom att han slängde det i en hög vilket fick till följd att merparten blev skärvor...

Lars Månsson 2019-03-31

Myrkeherden

Gerdslof och Önnarp

Axel Johan Åkerman

x 25/6 1817 + 5/6 1887

Margaretha Åkerman

född Borg

x 25/10 1822 + 23/10 1903

Jägmastaren

Malmöhus revir

Anders Åkerman

x 8/7 1849 + 1/6 1893

Spiddekaga Korvalua Mög
Rövalomma Träbonnar
Pibesill Hoedet Dörrahull

Fubbick Flabb
Boppe

Rullebör Tröskemada

Ännaförtröden
Mattebankare **Ålahue**

Ännaklämd Pantoifflagröd
Toppalua

Patteglytt Skoböjden

Blannevann Snudan

Frösekylling Sillamjölke

Himmelaved Renneskid Tradet

Klydderöv Fesjånken

Tösabid Hossor Sillastrypare

Jidder Drummel Nällad Snyderlase

Eblagröd Cockabonnar Hialös

Himmave Madabid Böjsor Diblåe Pågadrul